

COSAC ELNÖKI KONFERENCIA

II. SZEKCIÓ: AZ EURÓPAI UNIÓ

NYUGAT-BALKÁNI ÉS KELETI

BŐVÍTÉSÉNEK AKTUÁLIS KÉRDÉSEI

Az Európai Unióról szóló szerződés [49. cikke](#) szerint bármely olyan európai állam kérheti felvételét az Unióba, amely elkötelezett az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak tiszteletben tartása és érvényesítése mellett. A jelentkező országok számára a felvételhez szükséges legfontosabb csatlakozási kritériumokat az Európai Tanács 1993-ban határozta meg ([koppenhágai kritériumok](#)). Ezek a következők: a demokráciát, a jogállam és az emberi jogok érvényesülését garantáló intézmények stabilitása; a kisebbségi jogok tiszteletben tartása és védelme; működő piacgazdaság és képesség az Unión belüli versenyviszonyokkal és piaci erővel való megbirkózásra; képesség a tagsággal járó kötelezettségek teljesítésére, beleértve az uniós jog hatékony végrehajtását; végül a politikai, gazdasági és monetáris unió célkitűzéseinek vállalása.

Az Európai Bizottság 2020 februárjában előterjesztette és az Európai Tanács 2020 márciusában elfogadta az [EU bővítésének új módszertanát](#) a hitelesebb, dinamikusabb, kiszámíthatóbb és politikailag megalapozottabb uniós csatlakozási folyamat érdekében. Az alapvető reformok a csatlakozási tárgyalások során kiemelt szerephez jutnak, s a tárgyalási fejezetek hat témakörbe kerültek csoportosításra ([COM \(2020\) 57 final](#)).

A bővítés Európa hosszú távú stabilitását, biztonságát, békéjét, jólétét, geopolitikai jelentőségének növelését, a demokrácia és az alapvető jogok tiszteletben tartását eredményezi. A csatlakozás érdemeken alapuló folyamat, amely kizárólag az egyes országok objektív előrehaladásától függ, amelyeknek hitelesen és visszafordíthatatlanul végre kell hajtaniuk a szükséges reformokat. Az uniós tagság stratégiai választás, ezért a partnereknek határozottan és egyértelműen el kell ismerniük és elő kell mozdítaniuk az uniós értékeket. Alapvető feltétel a jó szomszédi kapcsolatok és a regionális együttműködés, valamint az EU közös kül- és biztonságpolitikájához való igazodás is ([COM\(2023\) 690 final](#)).

A bővítéshez az Unió integrációs kapacitása is szükséges, amely az Unió számára is komoly kihívásokat jelent. Az ezzel kapcsolatos vizsgálatokat az Európai Bizottság 2025 elején fogja elvégezni, négy fő területen: értékek, szakpolitikák, költségvetés és irányítás ([COM\(2024\) 146 final](#)).

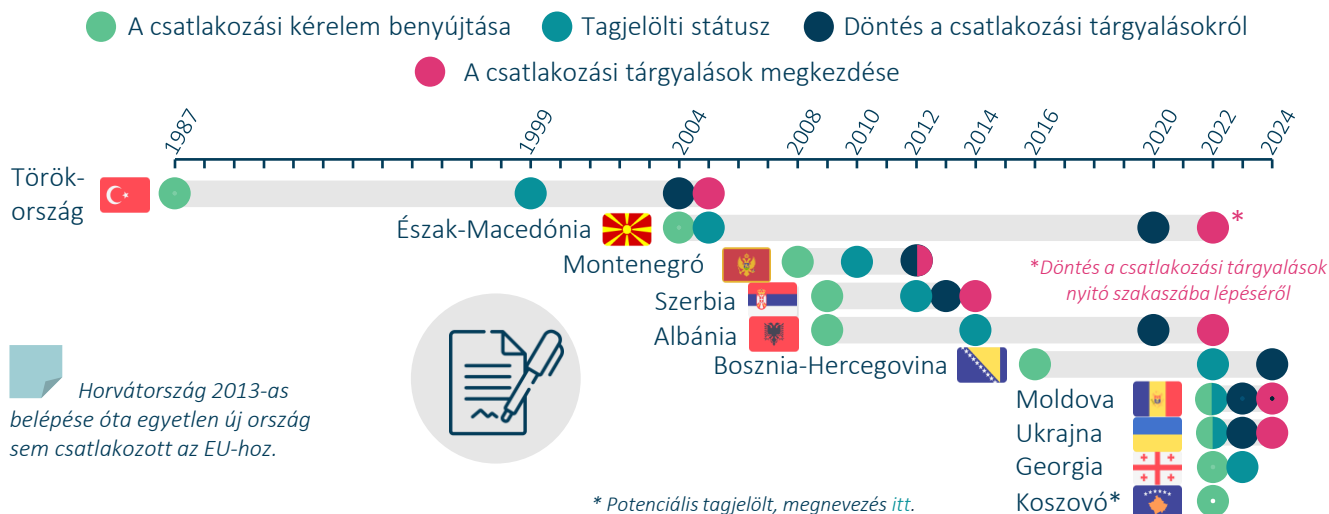
Az Európai Parlament bővítési stratégiával kapcsolatos, 2022 novemberi ajánlása szerint a bővítés az EU egyik leghatékonyabb külpolitikai, geopolitikai eszköze és az Unió egyik legsikeresebb politikája ([2022/2064\(INI\)](#)).

Az újabb geopolitikai kihívások is rávilágítottak a bővítéspolitikai reformjának szükségességére, különösen a nyugat-balkáni országok geostratégiai jelentőségére és stabilitásuk fontosságára. Az Európai Bizottság ezért a 2023. november 8-án bemutatott bővítési csomagjában a Nyugat-Balkánra vonatkozóan egy új növekedési tervet határozott meg. Ennek célja, hogy a reformok gyorsításával és a társadalmi-gazdasági konvergencia fokozásával még a csatlakozás előtt elérhetővé váljanak bizonyos uniós tagsággal járó előnyök. A terv négy pillére: a gazdasági integráció fokozása az EU egységes piacával, a közös regionális piac megteremtése, az alapvető reformok felgyorsítása, valamint külön pénzügyi támogatás biztosítása ([COM\(2023\) 691 final](#)). A pénzügyi támogatást a Nyugat-balkáni Reform- és Növekedéstámogató Eszköz biztosítja ([EU 2024/1449 rendelet](#)).

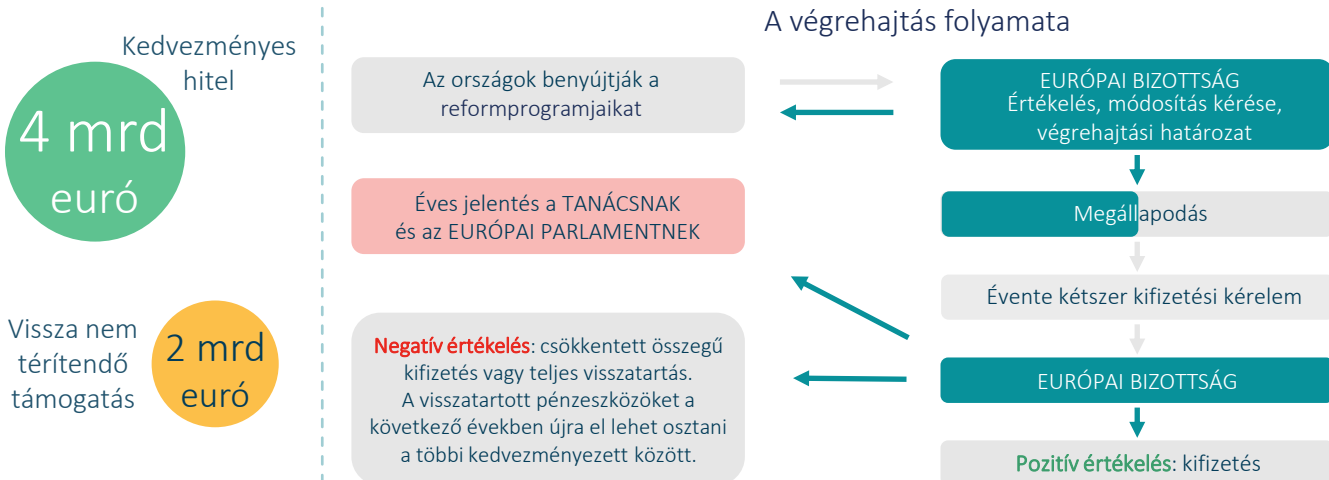
Ukrajna a háború miatt sajátos helyzetben van, éppen ezért az Unió által külön létrehozott Ukrajna-eszköz III. pillérjének célja többek között az ország uniós csatlakozással kapcsolatos reformjai tervezésének és végrehajtásának támogatása ([EU 2024/792 rendelet](#)).

A magyar elnökség az Unió bővítési képességét figyelembe véve, az Európai Bizottság jelentései alapján és érdemeken alapuló megközelítést alkalmazva törekszik a lényegi előrelépésre a tagjelölt országok tekintetében ([Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnökségének programja](#)). ♦

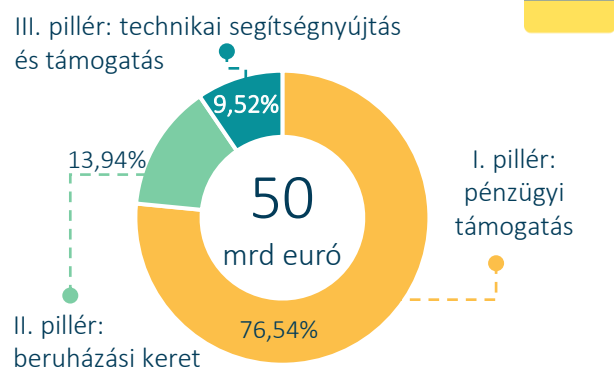
A TAGJELÖLT ÉS POTENCIÁLIS TAGJELÖLT ORSZÁGOK CSATLAKOZÁSI FOLYAMATÁNAK KRONOLÓGIÁJA

NYUGAT-BALKÁNI REFORM- ÉS NÖVEKEDÉSTÁMOGATÓ ESZKÖZ, 2024–2027

UKRAJNA-ESZKÖZ, 2024–2027

AZ ELŐCSATLAKOZÁSI TÁMOGATÁSI ESZKÖZBŐL (IPA III) AZ ORSZÁGOKHOZ ALLOKÁLT ÖSSZEGETEK MEGOSZTLÁSA, 2021–2023

FORRÁSOK

1 Európai Tanács: [Az EU bővítési politikája](#) | 2 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [2024/1449 rendelete](#) | 3 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) [2024/792 rendelete](#) | 4 Európai Bizottság: [Commission adopts 2023 Enlargement package...](#) 2023. november 8.